

n kogu oma korpusega pill

Kes ta on?

AARE SAAL

Sündinud: 15.01.1964 Kuressaare emakeeleõpetajast ema Helgi ja maaparandusinsenerist isa Heino teise lapsena.

Haridustee: Kuressaare lastemuusikakool, akordioni eriala. Kuressaare I keskkool, praegune SÜG, matemaatika ja füüsika eriklass. Muusikaakadeemia juures ettevalmistuskursused. Aastal 1990 osales Gino Bechi ja aastatel 1997–2000 Rolando Panerai meistrikursustel Itaalias.

Teenistuskäik: Tartu Vanemuine ja Estonia. Osalenud etendustel Läti rahvusoperis, Leedu ooperi- ja balletiteatris, Firenze linnateatris, Stockholmi Dramatiska Ensemble'is ning Malmö ooperi- ja muusikateatris. Lisaks ooperirollidele kuulub tema repertuaari lai valik soolokavasid nii eesti, vene kui itaalia muusikast.

Tunnustused: Georg Otsa nim preemia (1997), võitis Itaalias (1996) rahvusvahelise konkursi "Rossini ja Donizetti hääled" ja samas Rigoletto rolli (2000).

Pere: abikaasa Dagmar Rang-Saal ja tütar Melissa.

eri- ja operetirolli ja 10 aastat suvekodu pidamist.

FOTO: Valmar Voolaid

Nimirolli Verdi Nabuccos.

FOTOD: erakodu

G. Verdi, Rigoletto duett Gildaga (Kristol Pärtna).

FOTO: Harri Rospu

vallutama läks, või hilisem Rossini Tuhkatriinu Dandini roll, kes koomikuna valeprintsiina õiget printsi esindasin, mõlemad rollid on minule erilised. Viimati nimetatut oli fantastiline roll, isegi põnevam kui Rossini Figaro "Sevilla Habemeajajas". Dandini on põnevam nii ülesehituslikult, mänguliselt kui vokaalselt.

Kas veerandsaja aasta jooksul on tulnud ette ka olukordi, mis artisti erilise olukorda seadis või on kõik libedalt läinud?

Kõik ei ole libedalt läinud. Näiteks külalisesinemine 1998. aastal Riias ooperifestivalil Verdi ooperi "Don Carlo" Rodrigo rollis, kui mingi seljahäda järsku välja löi, ilmselt varasema kukkumise tagajärjel.

Õnneks Hispaania grand võis endale lubada sellist aeglast ja vaevalist kõndimist. Selliseid asju on ikka ette tulnud, et operetis püksid lõhki kärisevad või näed, et sopran on upakil ja kogu vedrukarkass, mille peale korsett on üles ehitatud, paistab.

Milline on ooperilaulja argipäev ja kui suure osa päevast võtab hääletreening?

See on küsimus laulja elustiilist. Peab hästi magama ja hästi sööma, seejärel pühendama tunnikese lahtilaulmisele. Ja kui vaja, siis veel tunnike. Lavastusperioodidel toimuvad proovid kaks korda päevas: kell 11-15 ja 18-22. Vanuse lisandudes on vastutus suurenenud ja hääle treenimist võtan üha tõsisemalt. Arvan, et see on iga lauljaga nii. Praegu on tempo muutunud niipalju keerulisemaks, et muusikalis "Karlssoon katuselt" Rulle osalt Rigolettosse hüpata ei ole lihtne, aga nii me praegu töötame. Igaks rolliks tuleb kogu aeg valmis olla.

Kas ooperilaulja endale tavamõistes lõõgastumist saab lubada?

Muidugi saab. Nooremana sai pärast etendust ikka väike vein või õlu tehtud, aga naps ja lavapinge siiski hästi kokku ei sobi. Vanemaks saades on piirid ära kombatud ja tead, kust ei tasu üle minna, järgmisel päeval on ju ka proovid. Puhkus on taastumiseks väga oluline.

Kas teil on ka eeskujusid olnud?

Eelkõige Ivo Kuusk, minu esimene õpetaja. Hiljem Soome bass Jaakko Ryhänen ja muidugi ka Rolando Panerai Itaaliast. Praegusel ajal on Youtubes kõik kättesaadav, pluss on see, et üles pannakse ka vanu rariteete, mille hinnangute baas aina suuremaks muutub. Leia sealt kogu aeg uusi avastusi ja taasavastusi. Ja mitte üksnes viiekümneendate, vaid juba kolmekümneendate ja saja aasta taguseid.

Milline seos on teil Saaremaa Ooperipäevadega, mitu korda olete neil esinemas käinud ja kui palju varem selleks kokkulepped sünnivad? Ja kas ka tänava sammud teid ooperitelki viivad?

Neid kordi on olnud viiskümmet. Ooperipäevade kunstiline

juht Arne Mikk on tavaliselt sügisel kokku leppinud ja talvel sõlmitakse lepingud. Igal aastal võetakse ette ju erinevad ooperid, trupid ja riigid. Aga esinemiste kõrval, viimati lastegalal, olen siin ka teisi kuulanud. Sel aastal plaanin minna vaatama Poola ooperitrupi esituses K. Szymanowski "Kuningas Rogerit".

Kas olete osalenud ka Andres Paasi kammermuusikapäevadel?

Ei ole, äkki ta peab mind liiga ooperilauljaks. Aga kuulajana olen mõned korrad osalenud. Tal käivad siin profid ja toredad seltskonnad.

Festivalil Helisevad Saaremaa Orelid olete palju käinud, ka sel aastal.

Neil tõesti olen peaaegu igal aastal esinenud, ainult paaril korral ei ole. Eriti tuttavaks on saanud mulle Karja kirikus käiv seltskond.

“Ostsi endale suvekodu kümme aastat tagasi, kuna tundsin vajadust omaette olemiseks, suurest kärast eemale.”

Lauluteemast esialgu vast piisab. Millega veel tegelete, kuidas oma füüsilise ja vaimse vahel tasakaalu saavutate?

Olen eluaeg sporti teinud, kuid nüüd hakanud jälle rohkem jõusaalis käima. Minusugustel meestel piisab enamasti lamades surumisest, kükkimisest ja jõutõmbest. Aga suvel on maal füüsilist tööd nii palju, jõusaal on siis rohkem nagu linna-teema.

Tütar ka alles ütles mulle, et issi, sul peaks olema mingi hobi veel. Ma jäin selle peale päris vait, sest laulmine on mulle nii töö kui hobi.

Räägimegi nüüd veidi puhkusest, suvest ja suveelamisest.

Ostsi endale suvekodu kümme aastat tagasi, kuna tundsin vajadust omaette olemiseks, suurest kärast eemale. Kui suvekoju jõuame saab seal puhkuse sildi all ka midagi päris oma käega teha. Kasvõi puu ja põõsa ümber mingi kastikese meisterdada. Või värava. Või redeli. See on minu jaoks suur asi. Mingist vanast lauajupist tehtud pink sobib hästi pihvipuu alla, kuhu võib vihm peale sadada – midagi sellega ei juhtu ja kestab veel mõned aastad.

Kas nabi suvega saab välja puhatud?

Tegelikult on meil pikk puhkus, 40 päeva. Ja kui mõni väiksem esinemine, nagu nüüd Karja kiriku-festivalil või kusaagil Peipsi ääres, saab ikkagi välja puhatud. Hoopis teine küsimus on kuidas puhata – kas viimase hetkeni rügada tege- mist tahtvate tööde kallal või hakkata kontserdiks juba nädal varem ette valmistuma ja repertuaari läbi laulma. Kümme aastat tagasi hüppasin vahetult põõsast välja, käisin duši alt läbi ja esinema. Nüüd on vastutus suurem.

Räägime ka reisimisest.

Kas artisti elukutse oma-pära arvestades, mis viib nagunii paljudesse maa-desse, turismireisile mineku mõtteid tekib?

Vist läheks ikka küll, senini pole juhtunud. Mu reisimised on kõik olnud seotud laulmisega.

Aga kui siiski oleks aega turistina reisida, siis kuhu?

Oi, ma ei teagi, äkki Kariibimere saared. Aga võib-olla hoopis Vaikse ookeani omad, kus on palju ehadat kultuuri. Aga meri ja päike peab olema.

Saarlane ilma mereta ei saa?

Ei saa, ka suvekodust on mere-ni kümme kilomeetrit, vaid 15 minuti tee.

Räägime perest, mis teid oma tulevase naisega kokku viis?

Ka abielus saab sel aastal 25 aastat täis. Dagmar on Tartust pärit. 1990-ndal, kui Vanemuisesse 26-aastase noore mehena tööle läksin, oli esimene suur roll Mozarti

"Don Giovanni", kes võluti ära Aloisa poolt. Ülo Vilimaa lavastuse järgi tantsis Dagmar ooperitegevuse tagaplaanil balletti Mozarti elutseenidest. Seal see juhtus, 1991. aasta augustis me abiellusime.

Meie esimesed kirglikumad viis aastat olid Tartus, siis tulid Tallinna-aastad. Nüüd vaatan, et laps on äkki suureks kasvanud, aeg on lennanud. Tütar Melissa valmistub saama Tartu ülikooli tudengiks, tahab saada matemaatika- ja füüsikaõpetajaks. Kulmedaliga lõpetajana sai ta sisse ka mujale, sh geenitehnoloogiasse. Eks ta otsustab ja otsib seda õiget. Tütar on meil väga tubli.

Millega abikaasa praegu tegeleb?

Balletiõpetajana. Baleriinid tantsivad 40. eluaastani ja siis, kui on tõeline küpsus...Ta õpetab lapsi Eesti tantsuagentuuris, kus on palju erinevas vanuses tantsulapsi. Väike koormus on tal veel ka Kaie Kõrbi balletistudios. Nii et koormus on tal väga suur. Iga hooaja lõpus lavastab ta tantsulastele ka numbrid, millega nad oma oskusi vanematele näitavad.

Mis vanuses ooperilauljad teenitud puhkusele saavad?

Mul on 25 aastat lauljana täis saanud ja õigus pensionile jääda, aga tunnen, et tahan veel laulda ja mul on rolle. Toon näitena Itaalia maestro Rolando Panerai, kes on 91 aastat vana, kuid 80-selt ja veel mõni aasta hiljemgi laulis ooperis suuri rolle. Või näiteks meie Tiit Kuusik – oma 75. juubelil laulis Estoonias Escamillot nii, et seinad värisesid. Või Mati Palm.

Näete, oleme siin vältimatu abi ukse taga juba enam kui poolteist tundi rääkinud – ei mingit sissekutset, võime jutuga jätkata. Tunnen, et silm paraneb joonega. Kuid seda ütlen ka, et teist korda ma arstile saamiseks nii kaua ukse taga olla ei tahaks.